

Fremsat den 1. marts 2022 af Mette Thiesen (NB), Peter Seier Christensen (NB),
Lars Boje Mathiesen (NB) og Pernille Vermund (NB)

Forslag til folketingsbeslutning

om, at hjemløse skal tages ud af jobcentrene

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2022 at fremsætte den fornødne lovgivning, således at hjemløse som det klare udgangspunkt ikke indgår i almindelige jobcenterforløb, før deres sociale problemer er adresseret gen-

nem sociallovgivningen. Alternativt skal regeringen indkalde Folketingets partier til forhandling om en løsning eller uafhængig undersøgelse af området.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en omarbejdelse af borgerforslaget om hjemløse ud af jobcenteret (www.borgerforslag.dk, borgerforslag FT-09125 Hjemløse ud af jobcenteret, startdato den 23. oktober 2021).

Det er forslagsstillernes holdning, at de hjemløse skal tages ud af jobcentrene. Der er ingen evidens for, at jobcentrene hjælper de hjemløse i arbejde, men der er til gengæld klare tilkendegivelser fra de hjemløse om, at mødet med jobcenteret er negativt og ikke hjælper de hjemløse nærmere beskæftigelse. De hjemløse falder med andre ord uden for lovgivningens hensigt.

Beskæftigelsessystemet tager i dag ikke hensyn til de hjemløses situation

I beskæftigelsessystemet arbejdes der ikke med en definition af hjemløse. Oplysninger om borgers bopæl trækkes automatisk fra folkeregisteret. Er en borger ikke tilmeldt en folkeregisteradresse, fremstår adressen som »9999 Ukendt« i kommunens fagsystem. Hvis en borger har adresse på et herberg eller krisecenter, vil »9999 Ukendt« fremgå af sagssystemet. Det er herefter op til den enkelte sagsbehandler at tage højde for borgerens status som hjemløs og bedømme, hvorvidt det er en barriere for at komme i job. Hvis borgeren ikke selv har nævnt, at borgeren er hjemløs, vil sagsbehandleren kun kunne konstatere forholdet, hvis borgeren er opført som hjemløs med »9999 Ukendt«, jf. BEU alm. del – bilag 166.

Det står forslagsstillerne klart, at der grundlæggende skal tages hensyn til, at borgere står i meget forskellige situationer, alt efter om de har adresse på et tilbud efter serviceloven eller den almindelige lejelovgivning m.v. Hjemløshed er et komplekst fænomen, og en hjemløs ophører reelt ikke med at have udfordringer og problemer i forhold til en jobcenterindsats, blot fordi den hjemløse formelt har adresse på et herberg. Hjemløse borgere har ofte misbrugsproblemer eller psykiske eller sociale problemer, som kræver en anden indsats og ekspertise, end jobcentrene besidder.

En borger, der har folkeregisteradresse på et herberg, er efter forslagsstillernes mening først og fremmest en borger, som skal hjælpes i det sociale system. De får ikke forbedret deres situation af at blive underkastet jobcentrenes regime. Desuden kan der på jobcenteret ofte gå flere år, før der iværksættes en helhedsorienteret indsats på tværs af forvaltninger og lovgivninger. Der mangler simpelt hen en grundlæggende forståelse for de hjemløses problemer.

Vi bør lære af den helhedsorienterede indsats på det sociale område

I sociallovgivningen er der taget stilling til, at en borger, som er hjemløs, har brug for en helhedsorienteret ind-

sats. Her fremgår det, at for borgere, som ikke kan klare en selvstændig tilværelse uden særlig støtte og uden for de særlige botilbud, herunder egnede boliger efter anden lovgivning, vil hovedformålet være at støtte borgeren i at forbedre dennes livsudfoldelse, f.eks. gennem tilbud om samvær og aktiviteter med andre.

Sandsynligheden for succes på arbejdsmarkedet stiger, i takt med at borgeren får hjælp til bolig, økonomi, sociale forhold, misbrug, psykiatri m.v. Det er dog ikke tilfældet under den nuværende lovgivning, hvor hjemløse på jobcentrene placeres i samme kasse som andre borgere, uanset at de befinder sig i en helt særlig situation.

I den sociale lovgivning er der lagt stor vægt på inddragelse af borgeren, i forhold til hvilke indsatser der skal til for at nå målet og få et værdigt liv, og det ligger implicit i lovgivningen, at der altid samlet skal foretages en vurdering af hjælpen, f.eks. hvis borgeren tilbydes en bolig, skal der samtidig tages stilling til al anden hjælp på det sociale område.

Formålet med beskæftigelseslovgivningen er derimod at få borgeren i job, så vedkommende kan blive selvforsørgende. De hjemløse har dog behov for en helhedsorienteret løsning. Når man som borger er hjemløs og f.eks. bor på et herberg, er der allerede taget stilling til, at borgerens liv er så præget af sociale problemer, problemer med misbrug, psykiske problemer m.v., at det ikke er muligt at leve op til de normale krav, der stilles i jobcenteret.

Væk med firkantede krav

Under covid-19-pandemien, hvor jobcentrene lukkede og de firkantede krav til hjemløse blev sat på pause, lettede det dagligdagen for mange hjemløse. De følte sig mindre forfulgte og mindre stressede, og flere fik overskud til at efterspørge en indsats fra jobcenteret. De fik mod på livet og blev motiverede til at tage hul på et nyt kapitel i deres liv. Det er netop den situation, forslagsstillerne vil have gjort permanent (www.borgerforslag.dk, borgerforslag FT-09125 Hjemløse ud af jobcenteret, startdato den 23. oktober 2021).

På den baggrund ønsker forslagsstillerne, at regeringen inden udgangen af indeværende år fremsætter den fornødne lovgivning, således at hjemløse som det klare udgangspunkt ikke indgår i almindelige jobcenterforløb, før deres sociale problemer er adresseret gennem sociallovgivningen.

Som alternativ til vedtagelse af beslutningsforslaget kan Folketinget med dette forslag beslutte, at regeringen skal indkalde Folketingets partier til forhandlinger om en løsning og/eller igangsætte en undersøgelse af området.

Skriftlig fremsættelse

Mette Thiesen (NB):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om, at hjemløse skal tages ud af jobcentrene.

(Beslutningsforslag nr. B 132)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.